تۇمسعەڭ تاسقا تيمەينشە رايىڭنان قايتپايسىڭ با

ـــ ئبر بەتكەي قىڭىرلىق، ئسوز جوق، ساتسزدىككە ۇشرايدى

□ جۇڭ شىڭ

"ئبر رەتكى ەكونومىكا ـ ساۋدا قاجالىسنان دۇنيە ئجۇزى جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن جۇڭگونى جانە ئبر بەتكەي قىڭىر امەريكا قۇراما شتاتتارىن كوردى" دەپ جازادى ەگيەەت «پيرامىدا گازەتى»نىڭ بىلىكتى ئتلىششىسى سامي كامحاۋي تەرەڭ تولعاپ.

تاياۋ جىلداردان بەرى امەريكا قۇراما شتاتتارىنداعى كەيبىر ساياساتپازدارداڭ كۇزدەرىن "امەريكا قۇراما شتاتتارى ۇستەم تۇرادى" دەيتىن ئپاتۇا كولەڭەيلەپ، ساۋدا قورعامپازدىعىنىڭ، ئبىر جاقتىلىقتىڭ جالاۋىن كوتەرىپ، كەدەن باجىسىنىڭ اڭگىر تايعان كەلىسە ـ كەلمەس قوقاڭداتىپ، جۇڭگو مەن امەريكا قۇراما شتاتتارى ەكى ەل حالقىنىڭ جانە بۇكىل دۇنيە ئجۇزى حالقىنىڭ كۇشتى قارسىلىعىن مۇلدە ەلەپ ـ ەسكەرمەدى. ولار ساۋدا كەرى بالانسىن امەريكا قۇراما شتاتتارىنا باعىنتالىعان "ەكونوميكالىق تالان ـ تاراجى" دەپ جار سالىپ، كوپتەگەن ەلدەرگە قايتا ـ قايتا ساۋدا جاڭجالىن قوزعادى؛ ولار "باسقا مەملەكەتتەردىڭ عىلىم ـ تەحنيكالىق داڭۇى امەريكا قۇراما شتاتتارىنا زيان جەتكىزدى" دەيتىن ساندىراقتارىن سارناپ، مەملەكەت كۇشىنەن پايدالانىپ باسقا مەملەكەتتەردىڭ كاسىپورىندارىنا ئجيى ـ ئجيى قىسىم جاسادى، ئتپىتى، وداقتاستارىن "توپتاسپ" قورشاپ ـ بوگەۋگە ماجبۇرلەۋگە دەيىن باردى؛ ولار حالقارالىق ساۋدا ەرەجەسىنەن "امەريكا قۇراما شتاتتارى زيان شەگىپ جاتىر" دەپ بايبالام سالىپ، كوپ جاقتى ساۋدا ئتۇزىلىسىن قيىسىنسىز ئبۇلدىردى. بارىپ تۇرعان ورىنسىز، قيقارلىقپەن ويىنا كەلگەنىن ىستەيتىن مۇنداي قىلىق باسقا مەملەكەتتەردىڭ ورىندى داڭۇ ۇقعىنا قىسىم ئتۇسىرۇ عانا ەمەس، حالقارالىق ەرەجەنى ايقاقا تاپتاۋ سانالادى.

بۇگىنگى الەم ەكونوميكانىڭ جاھاندانۇى، دۇنيە ئجۇزىنىڭ كوپ ۇيەكتەنۇى ىشكەرىلەي دامعان الەم، سوندداي ـ اق ەلدىڭ ۇقىق ـ مۇددەسى كۇن سايىن توعىسقان، تاعدىرى ورتاقتاسقان الەم. امەريكا قۇراما شتاتتارىنداعى كەيبىر ساياساتپازدارداڭ تاريح اعىمىن ەلەپ ـ ەسكەرمەۋى، قارسى ۇندەردى ەلەپ ـ ەسكەرمەۋى، تۇپتەپ كەلگەندە، تەك ەرەجەنى قالاعانىمشا بەلگىلەيتىن "سقىرنقشى" بولسام، ەرەجەگە بويسۇناتىن "سپورتشى" بولماسام دەۋدەن باسقا دانەڭە ەمەس؛ جەكە ئوزىم جەڭسەم دەپ ويلاپ، ئار ەلدىڭ بىرگە داۋىن ويلاماۋدان باسقا دانەڭە ەمەس. وسلايشا، "امەريكا قۇراما شتاتتارىن تاعى ئبر رەت ۇلاعاتتى ەتۋ" امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ مۇددەسىن باسقا ەملەكەتتىڭ ورىندى مۇددەسى مەن حالقارالىق قوعامنىڭ ورتاق مۇددەسىنەن ۇستەم ەتۋدىڭ "ورىندى سەبەبى"نە، "ساۋداداعى نولدىك جىينتىق" حالقارالىق ەرەجە مەن حالقارالىق مەحانيزمدەر قولاينا جاقسا قولدانۇدىڭ، جاقپاسا شەگىنۇدىڭ، جىرتپە تاستاۋدىڭ جەلبۇزاز جەلەۋىنە اينالدى. تاپ وسندداي وسپادار ورىنسىزدىقتا قاندداي ادىلدىك بولسىن؟

اۋەلى، امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ ەل ىشىندە دە مۇنداي ئبر بەتكەي قىڭىرلىق ئار سالادامى كوزقاراقتى ادامدارداڭ كۇشتى جازعىرۇىنا جانە قارسىلىعىنا ۇشىرادى. امەريكا قۇراما شتاتتارى بىرۇكىڭىس عىلىمي قوعامنىڭ اعا زەرتتەۋشىسى روبەرت كاگان كەيبىر ساياساتپازدار ازعانتاي جەكە پايداسى ئۇشىن حالقارالىق قوعامدى سۇلىقتەي سورىپ، 70 جىلدان بەرگى حالقارالىق ئتارتىپتى اپ ـ ساتتە تالقاندداپ، حالقارالىق بىلىقپالىقتان ساقتانۇ ئۇشىن ورناتىلعان سەنىمدىلىك پەن ورتاق بورىشتىلىق سەزىمدى ئبۇلدىردى دەپ سوگىس ايتتى. از كۇن بۇرىن، ادىداس، نايك، پۇما جانە امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ 170تەن استام ايىاق كيىم تىگۇشىلەرى مەن بولشەك ساتۇشىلارى بىرلەسىپ امەريكا قۇراما شتاتتارى ۇكىمەتىنە حات جازىپ، "امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ جۇڭگونىڭ امەريكا قۇراما شتاتتارىنا وتكىزەتىن ايىاق كيىم ونىمدەرىنە ۇستەمەلەپ كەدەن باجىسىن سالۇى امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ تۇتىنۇشىلارىنا، ايىاق كيىم تىگەتىن كاسىپورىندارىنا جانە امەريكا قۇراما شتاتتارى ەكونوميكاسىنا اپاتتىق زارداپ اكەلەدى" دەپ اتاپ كورسەتتى. ايتكەنمەن، امەريكا قۇراما شتاتتارىنداعى كەيبىر ساياساتپازدار "ساۋدا پايدالى، ال كەدەن باجىسىنىڭ سەپتىگى تيمەيدى" دەپ ۇستى ـ ۇستىنە كۇشەيە تۇسكەن ۇندەۋلەرگە سەلت ەتپ ئبر قاراپ تا قويماي، امەريكا قۇراما شتاتتارىنداعى شارۋالاردىڭ ئبىز "ماشاقاتتى ەكونوميكالىق مەزگىلدى" باستان وتكەرۋدەمىز دەپ لاجسىز ايتقان قىنجىلىستارىن دا مۇلدە كاپەرىنە الماي، ئالى كۇنگە ئبر بەتكەيلىكپەن كورگەننەن جازباي، اداسقان بەتىنەن قايتپاي كەلەدى.

ئبر بەتكەي قىڭىرلىقپەن كەتە بەرۋ امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ ئوزىنىڭ حالقارالىق بەدەلى مەن حالقارالىق وبرازىنا نۇقسان كەلتىرەدى، سوندداي ـ اق دۇنيە جۇزىندەگى ئار ەل سەلبەستىگى ۇلكەن ورتاسىنىڭ شىرقىن بۇزادى جانە ونى بۇلدىرەدى. ەۋروپا القالار كەڭەسىنىڭ ئتوراعاسى توسىك امەريكا قۇراما شتاتتارى ۇكىمەتىنە: "سوعىس كەرەك ەمەس، ساۋدا كەرەك" دەپ اشىق ەسكەرتتى. امەريكا قۇراما شتاتتارىنداعى كەيبىر ساياساتپازدار مىنانى ئبىر ويلاپ كورسە ئجون بە ەكەن: نە ئۇشىن امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ حۋاۋيگە باعىنتاعان شەكتەۋ بۇيىرىعى جاريالانسامەن، ەۋروپادا كوپتەگەن مەملەكەتتىڭ باسشىلارى حۋاۋيدى شەكتەۋ ەشقانداي كورەگەندىك ەمەس، ەۋروپا ەلدەرى امەريكا قۇراما شتاتتارىنا ەلىكتەمەيدى دەيدى؟ ادىلەتتىگە كومەك كوپ، ادىلەتسىزگە كومەك جوق. قورعامپازدىقپەن ەكونوميكانىڭ جاھاندانۇ تاسقىنىن بوگەۋگە ۇرىنۇدى جۇرت كوڭىلىنىڭ قۇپ كورمەيتىنى داۋسىز؛ ئبىر جاقتىلىقپەن دۇنيە ئجۇزىنىڭ كوپ ۇيەكتەنۇ اۋقەمىنا بوگەت بولۇدىڭ قۇر اۋرەشىلىك بولارى ئشۇباسىز. امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ "اتلانت مۇحيت ايلىق جۇرنالى"نىڭ ماقالاسىندا "جۇڭگونى الەمدىك جاڭالىق اشۇدان شەتتەتۇگە تىرمىسۇ اقىر ـ ياعىندا امەريكا قۇراما شتاتتارىنىڭ ئوزىن وقشاۋ قالدىرادى" دەپ اتاپ كورسەتىلدى.

2000 جىلدان استام ۋاقىتتىڭ الدىندا ـ اق جۇڭگونىڭ حان داۋىرىندەگى ادەبيەتشىسى حۋان كۇان "وزگەنىڭ اقىلىن تىڭداماعان تۇيىققا تىرەلەدى، بەلمەرەندىكپەن وكتەمىسگەن وقشاۋ قالادى" دەپ ەسكەرتكەن بولاتىن. وزگەنى تىڭداي ئبلۇ ـــ اسىل ئمورال ئارى پاراساتسىلىق. ئبىزدىڭ امەريكا قۇراما شتاتتارىنداعى الگىندەي ساياساتپازدارعا امەرىكا قۇراما شتاتتارى قوعامنىڭ ئار سالاسىنداعىلارىنىڭ ۇننە قۇلاق سالىپ، الەم ەلدەرىنىڭ سىنسوگىسى مەن ەسكەرتۇنە قۇلاق سالىپ، ەرتەرەك ويانىپ، اداسقان جولدان قايتىڭدار، بوي بەرمەي كەتە بەرىپ، تۇمسعەڭ تاسقا تيگەندە عانا ەسكىدى جياتىن بولما دەگىمىز كەلەدى.

اۋتونوميالى رايوندىق 13ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ 10ـ رەتكى ئماجلىسى وتكىزىلدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

جەرگىلىكتى زاڭ ەرەجەلەرىندە بەلگىلەنگەن اكىمشىلىك ورگاندارداڭ مىندەتتى رەتتەۋگە سايات ماسەلەلەر جونىندەگى قارارىنىڭ «جوبا نۇسقا»سى تۇسىندىرمەسىن تىڭدادى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ 2019ـ جىلعى اۋتونوميالى رايوننىڭ ئوز دارەجەسىندەگى مەجە ەسەبىن رەتتەۋ جوباسى (جوبا نۇسقا) جونىندەگى بايانداماسىن، اۋتونوميالى رايوننىڭ وقۋعا دەينگى تاربيە قىزمەتىنىڭ جاعدايى جونىندەگى بايانداماسىن تىڭدادى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى زاڭ اتقارۋ ـ تەكسەرۋ گرۋپپاسىنىڭ «شينجياڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايوننىڭ شەكارانى باسقارۋ ەرەجەسى»ن اتقارۋ جاعدايىن تەكسەرۋ جونىندەگى بايانداماسى، «جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ ساناق زاڭى»ن جانە «شينجياڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايوننىڭ ساناقتى باسقارۋ ەرەجەسى»ن اتقارۋ جاعدايىن تەكسەرۋ جونىندەگى بايانداما، «شينجياڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايوننىڭ جۇمىسشى ـ قىزمەتشىلەرىندەگى ەڭبەك ۇقىق ـ مۇددەسىن قامتاماسىز ەتۋ ەرەجەسى»ن اتقارۋ جاعدايىن تەكسەرۋ جونىندەگى بايانداماسى سياقتىلاردى تىڭدادى، كادرلاردى مىندەتكە تاعايىندار، مىندەتتەن قالدىرۋ ىستەرى جونىندەگى تۇسىنكتى تىڭدادى.

اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىلەرى جۇ حايلۇن، لي شۇەجۇن، دۇڭ شينگۇاڭ، بادايي، گۇلشات ابدىقادىر، مانەن زەينەل ماجلىسكە قاتىناستى.

اۋتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ئتوراعاسى رەسپۋبليكاسىنىڭ ساناق زاڭى»ن جانە «شينجياڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايوننىڭ ساناقتى باسقارۋ ەرەجەسى»ن اتقارۋ جاعدايىن تەكسەرۋ جونىندەگى بايانداما، «شينجياڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايوننىڭ جۇمىسشى ـ قىزمەتشىلەرىندەگى ەڭبەك ۇقىق ـ مۇددەسىن قامتاماسىز ەتۋ ەرەجەسى»ن اتقارۋ جاعدايىن تەكسەرۋ جونىندەگى بايانداماسى سياقتىلاردى تىڭدادى، كادرلاردى مىندەتكە تاعايىندار، مىندەتتەن قالدىرۋ ىستەرى جونىندەگى تۇسىنكتى تىڭدادى.

اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىلەرى جۇ حايلۇن، لي شۇەجۇن، دۇڭ شينگۇاڭ، بادايي، گۇلشات ابدىقادىر، مانەن زەينەل ماجلىسكە قاتىناستى.

اۋتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ئتوراعاسى قادىلبەك قامزا، اۋتونوميالى رايوندىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ باستىعى باھارگۇل سامەت، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق پروكۇراتۇراسىنىڭ باس پروكۇرورى لي يۇڭجۇن، اۋتونوميالى رايوندىق باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ جاۋاپتىسى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورىنباسار باس حاتشىلارى، ئارقايسى ارناۋلى قىزمەت كوميتەتتەرىنىڭ، تۇراقتى كوميتەتتىڭ قىزمەت تاراۋلارىنىڭ جاۋاپتىلارى، ئارقايسى ايماق، وبلىس، قالا حالىق قۇرىلتايلارىنىڭ جاۋاپتىلارى، مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ شينجياڭداعى ۋاكىلدەرىنىڭ جانە اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلدەرىنىڭ ئبىر ئبولىمى، سوندداي ـ اق قاتىستى تاراۋلاردىڭ جاۋاپتىلارى، ت. ب ماجلىسكە سىرتتاي قاتىناستى.

"فۇتبولشى بالالار" تيانجينگە بارىپ، اۋىس ـ كۇيىس جاسادى

(باسى 1 ـ بەتتە)

تيانجين مەن حوتان 2 جەردىڭ مادەنيەت اۋىس ـ كۇيىسى قيىلىنىڭ بالا ەلشىسى رەتىندە، 22 "فۇتبولشى بالا" تيانجين باعىنتامالى كومەك بەرەتىن شينجياڭنىڭ حوتان ايماعىنداعى شەريا، كەريا جانە نيە اۋدانداريىنان كەلگەن، وقىتۋشىلار وسى 3 اۋدانداعى مەكتەپتەردەن تاڭداپ شىققان ولار ـــ باستاۋىش مەكتەپتىڭ فۇتبولعا شەبەر وقۋشىلارى. جۇڭگو سۇپەر لىگاسىنداعى كوماندا باستىقتارىنىڭ ىشىندەگى بىردەن ـ ئبىر شينجياڭدىق، تيانجين تايدا فۇتبول كوماندىنىڭ باستىعى، وڭتۇستىك شينجياڭنان كەلگەن ماتجان دا بالالارمەن قۇانا اڭگىمەلەسىپ، ولاردى وزدەرىنىڭ فۇتبول ارماندارىنا تاباندى بولۇعا ىنتالاندىردى.

جارىستىڭ ئۇزىلىس كەزىندە، قوعامنىڭ ئار سالاسى بالالارعا ارناپ مەيىر باعىشتاپ، جىلۋ اتاۋ قيىملىن وتكىزدى.

حوتان ايماقتىق پارتكوم ۇگىت ئبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى، ايماقتىق مادەنيەت ـ سايات مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجيى ياڭ يىڭ مىنالاردى ئبىلدىردى: بالالار ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ ەلشىسى رەتىندە، تيانجينگە بارىپ، فورماسى الۋان، مازمۇنى باي اۋىس ـ كۇيىس قيىملىن وتكىزىپ، ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ تۇقىمىن بالالاردىڭ جۇرەگىنە سەۋىپ، ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ گۇلىنىڭ اناعۇرلىم جايقالا اشىلۇىنا مۇمكىندىك جاسادى.

ئتلىشىنىڭ ۇعىسۇىنشا، فۇتبولشى بالالاردىڭ وسى جولعى ساپارىندا نانكاي داشۇەسىن، تيانجين مۇراجايىن ەكسكۇرسيالاۋ سياقتى قيىملدار ورنالاسىتىرىلعان، سوندداي ـ اق ولار شاڭحايداۋ باستاۋىش مەكتەبىنىڭ، جيننان رايونى بالىتاي باستاۋىش مەكتەبىنىڭ وقۋشىلارىمەن جانە جاڭ شياۋرۇي جاستار ـ ورەندەر فۇتبول كلۇبىنىڭ بالا ويىنشىلارىمەن فۇتبولدىق دوستىق جارىس وتكىزدى ەكەن.

ۇلتتىڭ گۇلدەنۇى جولىندا . ەرجۇرەك قۇربانداڭ شەجىرەسى

چىن ران:

جەڭىس جىرىن اسقاقتاتىپ، جياڭ شاڭراعى ۇستەمدىگىن جەر جاستاندىرامىن

چىن رانىڭ سۇرەتى

□ شينحۋا اگەنتسىگى تاراتقان

شينحۋا اگەنتسىگى 5 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى شىجياجۋاڭنان بەرگەن حابارى (ئتلشى چي لەيجيە). "شىلدىرلاسىن ايعامدا زىلدەي باتپان كىسەنىڭ، ئۇيىر مەيلى قولىڭداعى ئداۋ قامشىڭدى تىستەنىپ، 'مويىنداۋدىڭ' قاڭجەتى جوق سەندەيلەردىڭ الدىندا، قاندى قانجار جالاڭداي بەر قاتۇلانا الدىمدا! ادام استە، التىن باسىن يەمۇكەرەك، جانى بار، ەزدەر عانا 'ەركىندىك بەر' دەپ دۇشپاننا جالىنار؛ اۋىر قىناۋ، ۇرۇۋ ـ سوعۇ نەگە تۇرار ئس تەگى؟ اجال مەنىڭ قۇپىيامدى ايتقىزا الماس ىشتەگى! ئولىم كەلسە كۇلەر بولسام بار دالۇسىممەن قارقىلداپ، شايتان ورداڭ شايقالادى كۇلكى ۇنىمنەن قالتىلداپ" مىنەكي بۇل ـــ مەندەي ناعىز كوممۇنيستىڭ 'مويىنداۋى' ايتايىن، جەڭىس جىرىن اسقاقتاتىپ، جياڭ شاڭراعى ۇستەمدىگىن جەر جاستاندىرامىن". بۇل توڭكەرىستىك قۇربان چىن رانىنىڭ جاۋلاردىڭ جانتۇرشىگەرلىك قىناۋى مەن اجال حاۋپى الدىندا، تۇرمەدە وتىرىپ جازعان «مەنىڭ "مويىنداماما"» اتتى ايگىلى داستانى.

چىن ران 1923 ـ جىلى 11 ـ ايدا حىبەي ولكەسىنىڭ شياڭحى اۋدانىندا دۇنيەگە كەلگەن. 1937 ـ جىلى بۇكىل ەلمىزدە جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس بۇرق ەتە تۇسكەننەن كەيىن، وتباسىنداعىلارىمەن بىرگە حۋبەيدىڭ يچاڭ قاتارلى جەرلەرىندە سەرگەلدەڭ بولادى. 1938 ـ جىلى جازدا 15 جاستاعى چىن ران حۋبەيدىڭ باتىس بولىگىندە جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى تۇرىپ، وتاندى قۇتقارۋ قوزعالىسىنا ارالاسادى جانە جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنىڭ باسشىلىعىنداعى "جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى تۇرۋ تەاتر ۇيىرمەسىنە" قاتىناسادى. 1939 ـ جىلى 3 ـ ايدا جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولادى. 1947 ـ جىلدىڭ باسىندا، جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى وڭتۇستىك بيۇروسىنىڭ مادەنيەت قىزمەتى كوميتەتىنىڭ باسشىلىعىندا جانە قولداۋىندا، ول چۇڭچيڭدە «پاڭحۋاڭ» جۇرنالىن شىعارۋعا ات سالىسىپ، جاستاردى جۇمىسشى ـ دىقاندارمەن بىرلەسىپ توڭكەرىستىك جولعا تۇسۋگە باستايدى. 1947 ـ جىلى 7 ـ ايدا چۇڭچيڭ قۇپيا پارتيا ۇيىمى «تيڭجين گازەتىن» قۇراسترۋ ـ باسپادان شىعارۋدى ۇيعارادى، ول الدىمەن «تيڭجين گازەتى» ەرەكشە بولىمىنە شە ۇيىمنىڭ مۇشەسى، كەيىن شۇجيى بولىپ تاعايىندالىپ، گازەتتىڭ ماي باسپا جۇمىسىنا جاۋاپتى بولادى.

1948 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى ساتقىندارداڭ وپاسىزدىق جاساۋىمەن، چىن ران گومىندانىڭنىڭ تىڭشىلارى جاعىنان تۇتقىندالىپ، اسكەري تەكسەرۋ ـ ساناق مەكەمەسىنىڭ بايگۇگۇگۇان تۇرمەسىنە قاماالادى. گومىندانىڭنىڭ تىڭشىلارى وعان تەزگە تاڭۇ سياقتى ئتۇرلى قىناۋ ئتاسلىن قولدانادى، ول قاتتى قىناۋدان ئبىر ئولىپ، ئبىر تىرىلەدى، ەكى ايعا ۇقىر جارالانادى. الايدا ول استە باس يەمەي، پارتيانىڭ قۇپيالىعىن قاتاڭ ساقتايدى. تۇرمەدە وتىرعاندا، ول گومىندانىڭنىڭ جوعارى دارەجەلى قولباسشىسى حۋاڭ شيانشىڭنان العان حابارلاردى قاعازعا جازىپ، تاۋقىمەتتى بىرگە تارتقان دوستارىنا رىنا استىرتىن جىبەرەدى، بۇل "تۇرمەدەگى تيڭجين گازەتى" دەپ اتالادى. 1949 ـ جىلى 10 ـ ايدا جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاندىعى جونىندەگى حابار تۇرمەگە جەتكەن كەزدە، ول جانە ونىڭ تاۋقەمەتتى بىرگە تارتقان دوستارى تەبىرەنگەن كوڭىل كۇيلەرىن باسا الماي، ئوز قولدارىمەن ئبىر بەس جۇلدىزدى قىزىل تۇ تىگىپ شىعادى.

1949 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى چىن ران گومىندانىڭنىڭ تىڭشىلارى جاعىنان چۇڭچيڭدە جازىتۇڭنىڭ ماڭنداعى داپيڭ جازا الاڭندا ولتىرىلەدى، قۇربان بولعان كەزىندە ول نەبارى 26 جاستا ەدى. ول پارتيا الدىندا بەرگەن: "اقتىق دەمىم تاۋسىلعانشا، توڭكەرىستىك كۇرەستى سوڭنا دەيىن جۇرگىزەمىن!" دەگەن ايىندى سەرتىن ئوز ومىرىمەن ورىندادى.

چىن ران قۇربانىنىڭ قاھارماندىق نزگى ىستەرى ونىڭ اتامەكەنى شياڭحى اۋدانىندا اۋىزدان اۋىزعا جىر بولىپ تارالعان. 2017 ـ جىلى 4 ـ ايدا شياڭحى اۋداندىق مادەنيەت مۇراجايى شياڭحى اۋدانى مادەنيەت ـ كوركەموىنەر ورتالىعندا رەسمي قۇرىلدى جانە سىرتقا اشىلدى. قاھارمانىنىڭ نزگى ىستەرىنە قاتىستى مۇرالار مادەنيەت مۇراجايىنىڭ 2 ـ قاباتىنداعى كورنەكتى ورىنعا قويىلىپ، جەرگىلىكتى بۇقارانىڭ جانە ساياحاتشىلاردىڭ كورۋىنە، ۇيىرەنۇىنە ارنالدى. ئار رەتكى چيڭمىڭ، "1 ـ شىلدە"، مەملەكەت مەرەكەسى سياقتى مەرەكە ـ دەمالىس كۇندەرى، وقۋشىلار، ئار دارەجەلى كادرلار جانە قالىڭ بۇقارا كەلىپ كورمەنى ەكسكۇرسيالايدى، قۇربانىنىڭ نزگى ىستەرىن تانىستىرۇشىنىڭ اۋزىنان تىڭدايدى، قىزىل تاربيە قابىلدايدى.

ليۇ شيفىن:

پارتيا ىستەرىنە ادال دا ىنتالى ايەل جاۋىنگەر

ليۇ شيفىنىڭ سۇرەتى

□ شينحۋا اگەنتسىگى تاراتقان

شينحۋا اگەنتسىگى 5 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى شيامىنان بەرگەن حابارى (ئتلشى يان جىحۇڭ). شيامىنداعى ايىندى دا اسقاق ۇانشيانىنىڭ ەتەگىندە بيىكتىگى 24 مەتر كەلەتىن قۇرباندار ەسكەرتكىشى قاسقايىپ تۇر، ەسكەرتكىشكە چىن ي مارشال جازعان "قۇرباندارداڭ ەرلىك رۇحى مەكەندى ماڭگى قورعايدى" دەگەن ارناۋ ئسوز جارقىراعان التىن ارپىتەرمەن جازىلىپتى. تاس باسپالداقتاردى بويلاي ەسكەرتكىش ارتىنا قاراي جۇرسەڭىز، چاپ ـ جاسىل ارشالارمەن كومكەرىلگەن، قۇربانداردىڭ ۇيقىدا جاتقان قابىرستاندى كورەسىز. قۇپيا شايقاس جۇرگىزۇگە تابانداي بولىپ، شيامىن ازات بولۇ قارسىڭىندا داڭقپەن قۇربان بولعان ئبىر ايەل جاۋىنگەر دە جاسىل ارشالارمەن كومكەرىلگەن قۇربانداردىڭ قابىرستانىندا ماڭگىلىك ۇيقىدا جاتىر. مىنە بۇل پارتيانىڭ تاڭداۋلى قىزى ليۇ شيفىن ەدى.

ليۇ شيفىن، ايەل، 1924 ـ جىلى شيامىندا تۇعان. 20 ـ عاسىردىڭ 30 ـ جىلدارىنىڭ ايعى مەن 40 ـ جىلدارىنىڭ باسىندا، ليۇ شيفىن ەمتيحان تاپسىرىپ، سول كەزدە "قايىرىمدىلىق ورگانى" اتالاتىن بو ـ اي شيياحاناسىنىڭ سەستراسى بولادى. 1945 ـ جىلى جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس جەڭىسكە جەتكەننەن كەيىن، ليۇ شيفىن ۇيىنە قايتىپ كەلىپ، ئوزى ۇيرەنگەن ەمدەۋ، كۇتىمدەۋ بىلىمدەرى مەن شەبەرلىگىنە سۇيەنىپ، ناۋقاستاردى ەمدەيدى. وسى مەزگىلدەردە، ول پارتيانىڭ قۇپيا ۇيىمدارىمەن بايلانىس ورناتىپ، پارتيانىڭ كىرۋ تالابىن ىرىقتىلىقپەن ورتاعا قويادى، پارتيا ۇيىمى تاپسىرعان مىندەتتەردى تالاي رەت ورىندايدى، پارتيانىڭ ىستەرىنە ىنتالى دا ادال بولادى.

1949 ـ جىلى 5 ـ ايدا شيامىندا جاۋ مەن ئبزدىڭ ارامىزداعى كۇرەس بارعان ساين شيەلەنسكەن كەزدە ليۇ شيفىن جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولادى، سودان باستاپ بار ىنتا ـ ىقىلاسىمەن پارتيا ئۇشىن قىزمەت ىستەپ، بارلىق زەيىنىن توڭكەرىس ىستەرىنە جۇمسايدى. ول بۇقارامەن بەلسەنە بايلانىس ورناتىپ، العاباسار جاستاردى ىنتىماقتاستىرىپ، ولاردى توڭكەرىستىك جولمەن جۇرۇگە باستايدى. ول تاعى بەلسەندىلىكپەن پارتيا ۇيىمى مەن پارتيزاندار اترەتىنە قارجى جانە ئدارى ـ دارمەك، ەمدەۋ اسىپاپتارى سياقتىلاردى جينايدى. ەرەكشە ناشار ورتادا تۇرىپ، ەرەكشە مىندەت تاپسىرىپ العان ول جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى شيامىن قىزمەت كوميتەتى باسشىلارىنىڭ ورنالاسترۇى بويىنشا، گومىندانىڭنىڭ جوعارى جىكتەگى ادامدارىنا جاناشۇ ارقىلى قۇپيا مالىمەت توپتايدى. 1949 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى، ليۇ شيفىن باقتىقا قارسى تۇتقىندالىپ، شيامىن قورعانىس قولباسشىلىق شتابىنىڭ اباقتىسىنا جابىلادى.

ليۇ شيفىن تۇتقىندالعان سول كۇننەن باستاپ، جاۋلار ونىڭ اۋزىنان جاسىرىن پارتيا ۇيىمىنىڭ قۇپيالقتارىن بىلۋگە ئارى سول ارقىلى شيامىننىڭ جاسىرىن پارتيا ۇيىمدارىن تۇبەگەيلى قۇرتۇعا ۇرىنادى. جاۋلار وعان ادامگەرشىلىكتەن بەزگەن ئتۇرلى ـ تۇستەگى قىناۋلاردى قولدانادى، ئبراق ليۇ شيفىن اۋىر ازاپ پەن قىناۋلارعا ئتوزىپ، پارتيانىڭ قۇپيالقتارىن قاتاڭ ساقتاپ، كوممۇنيستىك پارتيا مۇشەسىنىڭ اسىل قاسيەتىن ايگىلەپ، مىزعماس پارتيالىلىعى ارقىلى جاۋىنگەر سەرىكتەرىنىڭ حاۋپسىزدىگىن ساقتاپ، پارتيانى قورعاپ قالادى.

10 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنى جۇڭگو حالىق ازاتتىق ارمياسى شيامىنعا جالپى بەتتىك شابۇىل جاسايدى. قاماۋدا جاتقان ليۇ شيفىن تاۋقەمەتتى بىرگە تارتقان دوستارىمەن بىرگە شيامىندى ازات ەتۋدىڭ زەڭبىرەك ئۇنىن ەستيدى، ول قۇۋانعاننان جاراقات ازابىن ۇمىتىپ، تاۋقەمەتتى بىرگە تارتقان دوستارىن "تاڭ اتايىن دەدى!" ـ دەپ شاباندىرادى.

الايدا جەڭىس تاڭى اتاردان ئبىر كۇن بۇرىنعى تۇندە، ئولىم الدىنداعى جانتالاسقا تۇسكەن جاۋلار جەڭىلسكە ۇشىراپ شەگىنەر كەزىندە، قاماۋدا جاتقان كوممۇنيستىك پارتياڭنىڭ مۇشەلەرى مەن توڭكەرىسشىل بۇقارانى قاندى قىرعىن جۇرگىزەدى. 1949 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى ليۇ شيفىن مەن جاسىرىن پارتيا ۇيىمىنىڭ مۇشەلەرىن جانە باسقا دا توڭكەرىسشىل بۇقارادان 17 ادامدى شيامىنداعى حۇڭشاننىڭ ەتەگىندە دارعا اسادى. 10 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى شيامىن ازات بولادى. پارتيانىڭ تاڭداۋلى قىزى ليۇ شيفىن وتتاي لاۋلاعان جاستىق كوكتەمىن جۇڭگو حالقىنىڭ ازاتتىق ىستەرىنە ارنايدى، سول كەزدە ول 25 جاستا بولاتىن.

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ كوشەسى 1 ـ ئنومىرلى اۋلا، پوچتا ئنومىرى: 830051، E-mail: hwtlz@xjdaily.com، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان